

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

BUITENGEWONE ZITTING 1988

1 FEBRUARI 1988

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de artikelen 52,
70, 71, 73 en 112 van de wet
van 3 juli 1978 betreffende
de arbeidsovereenkomsten**

(Ingediend door de heer Hendrick)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Overal bijvert men zich vandaag de dag om de taak van de ondernemingen te vergemakkelijken en aldus de werkgelegenheid te bevorderen. De sociale wetten leggen de ondernemingen echter nog steeds taken op die erg zwaar zijn en bovendien geen uitstaans hebben met de beroepsactiviteit van hun personeel. Zo bieden de artikelen 52, 70 tot 73 en 112 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten thans aan de bedienden, de arbeiders en het huispersonnel de waarborg dat in geval van arbeidsongeschiktheid hun loon gedurende de 30 of 14 eerste dagen wordt doorbetaald. De wet verplicht de werkgever dus de werknemer een loon te betalen, zelfs wanneer de arbeidsongeschiktheid van de werknemer het gevolg is van een ongeval dat geen arbeidsongeval of een ongeval op de weg naar of van het werk is.

De enige uitzondering op dat beginsel is de arbeider of de bediende « die een ongeval heeft opgelopen naar aanleiding van een lichaamsoefening uitgevoerd tijdens een sportcompetitie of -exhibitie waarvoor de inrichter toegangsgeld ontvangt en waarvoor de deelnemers in om het even welke vorm een loon

**Chambre
des Représentants**

SESSION EXTRAORDINAIRE 1988

1er FÉVRIER 1988

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les articles 52,
70, 71, 73 et 112 de la loi
du 3 juillet 1978 sur
les contrats de travail**

(Déposée par M. Hendrick)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Il est partout question aujourd'hui de faciliter la tâche des entreprises et de favoriser ainsi l'emploi. La législation sociale impose cependant aux entreprises des charges d'autant plus lourdes qu'elles sont sans rapport avec l'activité professionnelle de son personnel. Ainsi, les articles 52, 70 à 73 et 112 de la loi du 3 juillet 1978 sur les contrats de travail garantissent actuellement à l'employé/ouvrier/domestique en incapacité de travail, leur salaire durant les 30 ou 14 premiers jours. L'employeur est obligé, par ces dispositions légales, de verser au travailleur une rémunération, même si l'incapacité de travail de ce travailleur résulte d'un accident autre qu'un accident de travail ou survenu sur le chemin du travail.

La seule exception à ce principe est l'ouvrier ou l'employé « accidenté à l'occasion d'un exercice physique pratiqué au cours d'une compétition ou exhibition sportive pour lesquelles l'organisateur perçoit un droit d'entrée et pour lesquelles les participants reçoivent une rémunération, sous quelque

ontvangen » (art. 52, § 3, 1°, en art. 73, § 2, a). Alleen in dat geval hoeft de werkgever aan zijn arbeidsongeschikte arbeider of bediende geen loon uit te betalen. Er is evenwel geen reden om het bedrijf te laten opdraaien voor de gevolgen van een handeling door de werknemer in zijn privé-leven gesteld en die geen uitstaans heeft met de activiteit van de onderneming, maar daarentegen wel de produktiekosten bezwaart zonder enige economische tegenprestatie.

Het loon dat sommige werknemers in geval van arbeidsongeschiktheid ontvangen, werd ten laste van de werkgever gelegd « met het doel bij te dragen tot een controle van de uitgaven en tot het behoud van de stelsels van de sociale zekerheid (...) en om de tussenkomst uit te stellen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering », zo blijkt uit het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit nr. 465 van 1 oktober 1986 houdende verlenging van de periode waarin sommige werknemers, in geval van arbeidsongeschiktheid, recht hebben op loon ten laste van hun werkgever (*Belgisch Staatsblad* van 18 oktober 1986, pp. 14432 e.v.).

Het absurde van die regeling is dat de ziekteverzekering uit het feit dat de werkgever door de sociale wetgeving verplicht wordt in geval van arbeidsongeschiktheid wegens een door een bediende, een arbeider of een lid van het huispersonnel in zijn privé-leven opgelopen ongeval, een loon te blijven betalen, een voorwendsel put om zelf geen vergoeding uit te keren aan die werknemer, die gedeckt wordt door een verzekering welke juist daartoe dient. Uiteindelijk neemt de werkgever dus een gedeelte van de verplichtingen voor zijn rekening die normaal, op grond van een particuliere verzekeringsovereenkomst, door een verzekeraarsmaatschappij moeten worden gedragen. Het onderhavige voorstel wil de verplichting voor de werkgever om het loon te waarborgen van een werknemer die ingevolge een ander ongeval dan een arbeidsongeval of een ongeval op de weg naar of van het werk arbeidsongeschikt is geworden, afschaffen.

Sommigen zullen opwerpen dat dit voorstel het probleem verschuift, aangezien de ziekte- en invaliditeitsverzekering dan de uitkering van de vergoeding aan de werknemer te haren laste moet nemen, zodat het tekort op de sociale zekerheid zal toenemen.

Dat bezwaar verandert evenwel niets aan het feit dat het bedrijf in genen dele betrokken is bij het ontstaan van de arbeidsongeschiktheid. Hoe dan ook, het bezwaar valt weg wanneer men aanvaardt op wetgevend vlak een sociaal vacuüm in te bouwen door de ziekte- en invaliditeitsverzekering te ontslaan van de uitkering van een vergoeding wegens arbeidsongeschiktheid ten gevolge van een ongeval zoals in het onderhavige voorstel is bedoeld.

Op die manier zou het vraagstuk een billijke oplossing krijgen, aangezien de verzekeraarsmaatschappijen genoopt zouden worden andere

forme que ce soit » (art. 52, § 3, 1°, et 73, § 2 a). Dans ce cas seulement, l'employeur n'est pas tenu de verser la rémunération à l'ouvrier/employé en état d'incapacité de travail. Il n'y a cependant pas de raison de faire supporter par l'entreprise les conséquences d'un acte de la vie privée d'un travailleur qui est sans rapport avec l'activité de l'entreprise, mais qui par contre pèse sans contrepartie économique sur ses coûts de production.

La prise en charge par l'employeur de la rémunération due à certains travailleurs en cas d'incapacité, a pour but de contribuer à maîtriser les dépenses et sauvegarder les régimes de sécurité sociale, en retardant l'intervention de l'assurance maladie-invalidité, semble-t-il (voir rapport au Roi de l'arrêté royal n° 465 du 1er octobre 1986 prolongeant la période pendant laquelle certains travailleurs ont droit, en cas d'incapacité de travail, à une rémunération à charge de leur employeur (*Moniteur belge* du 18 octobre 1986 pp. 14432 et suivantes).

Mais la conséquence aberrante de cette disposition est que la compagnie d'assurances tire prétexte de ce que l'employeur est obligé par la législation sociale, de prendre en charge la rémunération de son employé/ouvrier/domestique en incapacité de travail, en raison d'un accident privé, pour ne pas indemniser elle-même ce travailleur couvert par une assurance dont c'est l'objet même. C'est finalement l'employeur qui remplit une partie des obligations qui reviendraient plus normalement à une compagnie d'assurances, en exécution directe d'un contrat d'assurance privé. L'objet de la présente proposition est de supprimer l'obligation pour l'employeur de garantir la rémunération d'un travailleur en incapacité de travail, suite à un accident autre qu'un accident de travail ou survenu sur le chemin du travail.

Certains objecteront que cette proposition déplace le problème, puisque c'est l'assurance maladie-invalidité qui devra prendre en charge le paiement des indemnités du travailleur, ce qui aura pour effet d'augmenter le déficit de la sécurité sociale.

Cette objection ne change toutefois rien au fait que l'entreprise n'est en rien concernée par l'origine de l'incapacité de travail. De toute façon, l'objection tombe si on accepte de créer un vide social au plan législatif, en déchargeant l'assurance maladie-invalidité du paiement de l'indemnité pour incapacité de travail, suite à un accident du type de ceux visés par la présente proposition.

Cette façon de faire réglerait équitablement la question, puisqu'elle imposerait aux compagnies d'assurances de proposer d'autres contrats aux

overeenkomsten voor te stellen aan de organisatoren van sportcompetities, zoals trouwens aan de particulieren, voor het risico van ongevallen die geen arbeidsongevallen zijn en ook geen ongevallen op de weg naar of van het werk.

De in het onderhavige wetsvoorstel gesuggereerde wijziging vormt een maatregel die de lasten zal verlichten van de bedrijven en van de zelfstandigen die arbeidsplaatsen scheppen. Die last voor de werkgever is des te minder te aanvaarden daar hij geen uitstaans heeft met de beroepsarbeid van de werknemer. Hij weegt immers op de produktiekosten van onze bedrijven zonder dat zulks economisch of zelfs sociaal verantwoord is. Het is een handicap opzichte van de concurrentie uit het buitenland. Afschaffing ervan zal het concurrentievermogen van onze bedrijven dus ten goede komen. De voorgestelde wijziging zal bijgevolg een belangrijke economische weerslag hebben.

Voorts drukt de uitkering van het gewaarborgd loon zwaarder op de kleine ondernemingen, terwijl als tegenprestatie geen arbeid wordt geleverd. Nochtans vormen de K.M.O.'s de meest beloftvolle sector inzake banenpotentieel. Heeft niet iemand gezegd dat de werkloosheid uit ons land zou verdwijnen indien elke K.M.O. één werknemer in dienst nam?

Vast staat alleszins dat de K.M.O.'s het pas zullen aandurven een of meer personen aan te werven indien de daaraan verbonden sociale lasten en verplichtingen niet overdreven zijn. Aangezien het onderhavige voorstel de lasten inzake personeel wil verminderen, heeft het bijgevolg ook een sociale weerslag.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Deze wijziging beoogt de afschaffing van de verplichting voor de ondernemingen die verschillende categorieën van werknemers tewerkstellen, om een loon te waarborgen gedurende de eerste veertien dagen van arbeidsongeschiktheid als gevolg van een ongeval dat geen arbeidsongeval of een ongeval op de weg naar of van het werk is.

De in dit artikel voorgestelde wijziging beoogt, in artikel 52, de arbeider, in artikel 71, eerste lid, de bediende die voor een bepaalde tijd van minder dan drie maanden op proef is aangeworven, in artikel 73, § 1, eerste lid, de bediende in geval van een nieuwe arbeidsongeschiktheid, en in artikel 73, § 2, de bediende die bij een betaalde sportcompetitie of -exhibitie een ongeval heeft opgelopen.

organisateurs de compétitions sportives, ainsi d'ailleurs qu'aux particuliers pour les risques d'accident sans rapport avec le travail ou le chemin du travail.

La modification proposée par la présente proposition de loi, est une mesure qui allégera les charges qui pèsent sur les entreprises, comme sur les indépendants, qui offrent de l'emploi. Cette charge pour l'employeur est d'autant plus indue qu'elle est sans rapport avec l'activité professionnelle du travailleur. Elle grève en effet le coût de production de nos entreprises sans aucune justification économique, ni même sociale, mais les handicape vis-à-vis de leurs concurrents étrangers. Supprimer cette charge rendra nos entreprises plus compétitives. La modification proposée aura donc un impact économique important.

D'autre part, la gestion des petites entreprises est plus durement touchée par le paiement de ce salaire garanti, alors que le travail qui en est la contrepartie normale n'a pas pu être presté. Or, les P.M.E. représentent le secteur le plus riche en potentialité d'emploi. N'a-t-on pas avancé que l'engagement par chaque P.M.E. d'un seul travailleur permettrait de résorber le chômage dans notre pays?

Il est en tout cas certain que les P.M.E. ne prendront le risque d'engager une ou plusieurs personnes, que si les charges et obligations sociales que cela implique ne sont pas démesurées. La présente proposition visant à réduire les charges de personnel aura donc également un impact social.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

La présente modification a pour objet de supprimer l'obligation pour les entreprises employant diverses catégories de travailleurs, de garantir un salaire durant les quatorze premiers jours d'incapacité de travail due à un accident autre qu'un accident de travail ou survenu sur le chemin du travail.

La modification contenue dans le présent article vise, à l'article 52 l'ouvrier, à l'article 71, alinéa 1er, l'employé engagé à l'essai pour une durée déterminée de moins de 3 mois, à l'article 73, § 1, alinéa 1er, l'employé en cas de rechute, et à l'article 73, § 2, l'employé accidenté au cours d'une compétition ou exhibition sportive rémunérée.

Art. 2

Dit artikel wil de verplichting afschaffen voor ondernemingen die een bedienende voor onbepaalde tijd of voor een bepaalde tijd van ten minste drie maanden hebben aangeworven, om een loon te waarborgen gedurende de eerste dertig dagen van een arbeidsongeschiktheid die te wijten is aan een ongeval dat geen arbeidsongeval of een ongeval op de weg naar of van het werk is.

Art. 3

Dit artikel brengt de artikelen 73, § 1, tweede lid, 2°, en 52, § 2, 2°, in overeenstemming met de wijzigingen van de voorgaande artikelen.

Art. 4

Dit artikel heft de bepalingen op die geen grond meer hebben ingevolge de bij de artikelen 1 en 2 van het onderhavige voorstel aangebrachte wijzigingen.

Art. 5

Dit artikel wil voor de werkgever die een dienstbode tewerkstelt, de verplichting weglaten om een loon te waarborgen gedurende de eerste veertien dagen van een arbeidsongeschiktheid die te wijten is aan een ongeval dat geen arbeidsongeval of een ongeval op de weg naar of van het werk is.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

In de artikelen 52, § 1, eerste lid, 71, eerste lid, 73, § 1, eerste lid, en 73, § 2, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, worden telkens de woorden « of wegens ongeval, ander dan een arbeidsongeval of een ongeval op de weg naar of van het werk » weggelaten.

Art. 2

In artikel 70 van dezelfde wet wordt het woord « ongeval » vervangen door de woorden « arbeidsongeval of ongeval op de weg naar of van het werk ».

Art. 2

Cet article a pour objet de supprimer l'obligation pour les entreprises ayant engagé un employé pour une durée indéterminée ou une durée déterminée de 3 mois au moins, de lui garantir un salaire durant les trente premiers jours d'incapacité de travail due à un accident autre qu'un accident de travail ou survenu sur le chemin du travail.

Art. 3

Les modifications contenues dans cet article mettent en concordance les articles 73, § 1er, alinéa 2, 2°, et 52, § 2, 2°, avec les modifications des précédents articles de cette proposition.

Art. 4

Cet article supprime des dispositions qui n'ont plus de raison d'être du fait des modifications proposées par les articles 1er et 2 de la présente proposition.

Art. 5

L'objet de la modification de cet article est de supprimer pour l'employeur d'un domestique, l'obligation de garantir à ce dernier un salaire durant les quatorze premiers jours d'incapacité de travail due à un accident autre qu'un accident de travail ou survenu sur le chemin du travail.

R. HENDRICK

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

Aux articles 52, § 1er, premier alinéa, 71, premier alinéa, 73, § 1er, premier alinéa, et 73, § 2, de la loi du 3 juillet 1978 sur les contrats de travail, les mots « ou d'un accident autre qu'un accident du travail ou qu'un accident survenu sur le chemin du travail » sont chaque fois supprimés.

Art. 2

L'article 70, de la même loi, est complété par ce qui suit : « du travail ou survenu sur le chemin du travail ».

Art. 3

In de artikelen 52, § 2, 2°, en 73, § 1, tweede lid, 2°, van dezelfde wet worden de woorden « of een ander ongeval » weggelaten.

Art. 4

In dezelfde wet worden de artikelen 52, § 3, 1°, en 73, § 2, a, opgeheven

Art. 5

In artikel 112, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden « of ongeval » vervangen door de woorden « arbeidsongeval of ongeval op de weg naar of van het werk ».

19 januari 1988.

Art. 3

Aux articles 52, §2, 2e, et 73, § 1er, deuxième alinéa, 2e de la même loi, les mots « ou à un autre accident » sont supprimés.

Art. 4

Dans la même loi, les articles 52, § 3, 1° et 73, § 2, a, sont abrogés.

Art. 5

Dans l'article 112, premier alinéa, de la même loi, les mots « de travail ou survenu sur le chemin du travail » sont insérés entre le mot « accident » et les mots « le domestique conserve ».

19 janvier 1988.

R. HENDRICK
